

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓๕/๒๕๖๖

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๒๘/๒๕๖๖

วันที่ ๑๓ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { พันจ่าอากาศเอก อนันต์ คำสัตย์ ผู้ร้อง
ศาลจังหวัดลพบุรี ที่ ๑
ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ที่ ๒
ศาลฎีกา ที่ ๓ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง พันจ่าอากาศเอก อนันต์ คำสัตย์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า พันจ่าอากาศเอก อนันต์ คำสัตย์ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า กรมบัญชีกลางให้กองทัพบกเป็นโจทก์ ฟ้องผู้ร้องเป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดลพบุรี (ผู้ถูกร้องที่ ๑) กรณีผู้ร้องรับราชการสังกัดกองทัพอากาศ กระทรวงกลาโหม และลาออกราชการเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๐ ผู้ร้องยื่นเรื่องต่อมณฑลทหารบกที่ ๑๓ จังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของโจทก์ ที่มีอำนาจในการเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ร้องเพื่อรับเบี้ยหวัดตามข้อบังคับของกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๔๙๕ ข้อ ๔ ต่อมาวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๐ ผู้ร้องได้บรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าดินดำ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าดินดำ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ซึ่งได้รับเงินเดือนประจำ ทำให้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ

- ๒ -

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๐ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ เป็นต้นไป และไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยหวัดจากโจทก์ตั้งแต่วันดังกล่าวตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๔๙๕ ข้อ ๘ (๓) แต่ผู้ร้องไม่ได้แจ้งให้โจทก์และกองทัพอากาศ ผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดทราบ เป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตโดยปกปิดข้อความจริง ทำให้โจทก์อนุมัติจ่าย เบี้ยหวัด เงินบำนาญ เงินบำเหน็จดำรงชีพ และเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.) ให้แก่ ผู้ร้องเกินจากสิทธิตามกฎหมายและข้อบังคับ ต่อมากรมบัญชีกลางมีหนังสือถึงโจทก์ให้เรียกเงินคืนจากผู้ร้อง และผู้ร้องได้ทำหนังสือรับสภาพหนี้กับโจทก์แล้ว แต่ผู้ร้องเพิกเฉยไม่ขอคืนเงินให้แก่โจทก์ โจทก์นำคดี มาฟ้องต่อผู้ถูกร้องที่ ๑ เพื่อบังคับให้ผู้ร้องชำระหนี้ ผู้ร้องให้การต่อสู้คดีและฟ้องแย้งโดยปฏิเสธคำฟ้อง ทั้งหมด รวมทั้งยกประเด็นอายุความขึ้นต่อสู้ว่าเรื่องดังกล่าวเป็นลักษณะลามกมิควรได้ตามประมวลกฎหมาย แห่งแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๐๖ มีอายุความหนึ่งปีนับแต่โจทก์รู้ว่าตนมีสิทธิเรียกคืนหรือสืบปีนับแต่เวลาที่ สิทธินั้นได้มีขึ้น คดีของโจทก์ขาดอายุความแล้ว ผู้ถูกร้องที่ ๑ พินิจเห็นว่าคดีนี้เป็นกรณีที่โจทก์ ในฐานะเจ้าของเงินยืมมีสิทธิติดตามและเอาคืนซึ่งทรัพย์สินของตนจากผู้ร้องตามประมวลกฎหมาย แห่งแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖ ซึ่งไม่มีกำหนดอายุความและให้ผู้ร้องชำระเงินพร้อมดอกเบี้ยให้แก่โจทก์ ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ (ผู้ถูกร้องที่ ๒) พินิจว่าคดีนี้ ผู้ร้องขอฎีกา ศาลฎีกา (ผู้ถูกร้องที่ ๓) ไม่อนุญาตให้ฎีกา เป็นกรณีที่ผู้ถูกร้องทั้งสามไม่ปฏิบัติตามหน้าที่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และ หลักนิติธรรม เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ผู้ร้องเห็นว่าคำร้องของผู้ร้องมิใช่เป็นการร้องการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ อันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ จึงไม่อยู่ใน บังคับที่จะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกร้องทั้งสามไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม จึงเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง
๒. สั่ง เสนอแนะ หรือดำเนินการอื่นเพื่อให้กรมบัญชีกลางคืนเงินแก่ผู้ร้อง จำนวน ๑,๐๘๐,๖๐๑.๐๔ บาท และให้สำนักงานศาลยุติธรรมคืนค่าธรรมเนียมที่ผู้ร้องชำระไปทุกชั้นศาล

รวมทั้งค่าใช้จ่ายความที่สั่งให้ผู้ร้องชดใช้เงินแทนโจทก์ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย หากพ้นกำหนดดังกล่าวให้กรมบัญชีกลางและสำนักงานศาลยุติธรรม แล้วแต่กรณี ชำระดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตามจำนวนเงินที่ต้องคืนจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้อง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่าเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...”

- ๔ -

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกร้องทั้งสามไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องไม่ปรากฏว่าผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินในกรณีดังกล่าวเสียก่อน กรณีไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ประกอบกับการกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสามตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างเป็นการใช้อำนาจของผู้พิพากษาหรือตุลาการที่มีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘ วรรคสอง อีกทั้งเป็นเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

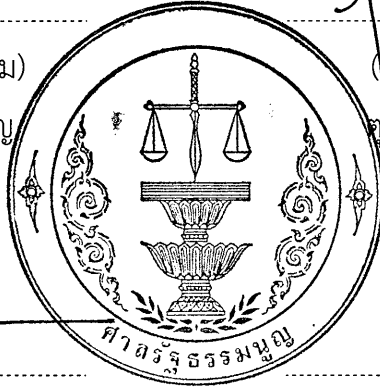
(คำสั่งที่ ๓๕/๒๕๖๖)

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ